

Budapesti Notesz

Irta: dr. ORBÓK ATTILA

MÚZEUMOK.

Ha Európa valamennyi múzeumát végigjártad is, Kedves Idegen, mégis találsz új és érdekes látni-valót nálunk, a mi «szegény múzeumainkban». A magyar ember büszkeségét s nagyratörését jellemzi, hogy «szegény múzeumairól» beszél, mert a Louvre-ról egyik sem állhatja ki a versenyt. De azért vannak olyan speciális gyűjteményei mindegyiknek, amelyeknek kedvéért nagyon messziről nagyon sokan jöttek el ide, főként szakemberek, akik nem sokat adtak (jobb forrásból lévén informálva) a jó bécsiek útbaigazításaira, akik szerint Budapesten nincs is múzeum...

Az Andrássy-út a Városligetbe torkollik. Ezt a széles avenuet a millenáris emlékmű zárja le, félkörben futó oszlop-sor, amelynek közeiben az ezeréves magyar nemzet királyainak szobrai állanak. A félkör közepén az előtérben áll a honfoglaló Árpád szobra (Zala mester alkotása) s a harminchat méter magas millenáris oszlop, amelynek csúcsát Gábrriel arkangyal alakja díszíti.

E hatalmas emlékmű bejáratától balra van a Szépművészeti Múzeum görög renaissance palotája, amelyben hű utánzatban a világ minden klasszikus szoborműve megvan. Első emeletén van a régi mesterek festményeinek gyűjteménye, amely különösen a németalföldi, olasz és spanyol piktura remekeiben rendkívül gazdag. Legfeljebb a primitív korszak reprezentánsai hiányoznak, de a későbbi korszakok minden nagy mesterétől van kép s a pártatlan műkritika szerint azok, akik behatóan foglalkoznak az olasz, spanyol és német-

alföldi festézzettel, nem kerülhetik el a budapesti Szépművészeti Múzeumot!

Ugyancsak az első emeleten van a Pálffy-féle gyűjtemény a renaissance olasz és németalföldi mestereinek képeivel s nem kisebb alkotásai szerepelnek, mint Ruysdael, Helst, Goyen, Van Dyck, Keyser, stb.

A modern festők gyűjteményében, leszámítva a teljes számmal szereplő magyarokat, ott találjuk Boecklin, Cézanne, Zuloaga, Segantini, Diaz, Delacroix, Daubigny, kiválóbb alkotását.

Courbet, Monet, stb. egy vagy több kiváló és nem egy esetben legki-

ennek a múzeumnak páratlan specialitása Ferenczy szobrász hagyománya, a Ferenczy-féle bronzgyűjtemény, melyhez hasonló értékű kis-plasztikai kollekcio a világ egyetlen múzeumában sincs. Mindössze ötven darabból áll, de e között a bámulatos műértéssel összegyűjtött ötven kis bronz között szerepel például Leonardo da Vinci egyetlen plasztikai műve, amely az utókorra maradt, aztán Bertoldo di Giovanni, Riccio, Giovanni da Bologna egy-egy alkotása. A német renaissance két kis bronz is szerepel a nagyszerű gyűjteményben — e korból kis-plasztikai alkotás alig maradt fenn, — talán tizenöt van az egész világ múzeumaiban együttvéve.

Említésre méltó még a japán gyűjtemény, amely a XIII. századtól a XIX. századig minden kor jellegzetes alkotásait foglalja magában.

A milléniumi emlék mögött a városligeti tó partján szökken a magasba az erdélyi vajdahunyadi vár mása, amelynek nemes bástyái mögött húzódik meg a szepescsütörtökhelyi kápolna, a segesvári torony és a keresdi kastély reprodukciója, — valamennyi a magyar nemzet 1896-i millenáris kiállítására készült. (A trianoni békeszerződés Magyarországtól elszakította Erdélyt, — csak a vajdahunyadi vár mása maradt a magyarságnak abból az országrészből, amelynek egész kultúráját századok munkájával magyar kezek teremtették!)

A vajdahunyadi vár termeiben van a Mezőgazdasági Múzeum, amely az egész világon páratlan a maga nemében, mert egy ezer esztendő óta fennálló és művelt agrárország minden mezőgazdasági vonatkozású emléke, alkotása és specialitása szerepel benne.

Az északamerikai Egyesült-Államok például legkiválóbb szakembereit küldötte e múzeum tanulmá-

nyozására, hogy magyar mintára teremtsék meg az Egyesült-Államok Mezőgazdasági Múzeumát.

A városligetben van a milléniumi iparcsarnok, ahol ideiglenesen elhelyezték a Nemzeti Múzeum ethnographiai gyűjteményét, amelynek páratlan specialitása Herman Ottó hagyománya: a primitív foglalkozási ágak szerszám-gyűjteménye és Zichy Jenő gróf közép-ázsiai expedíciójának ethnographiai vonatkozású gyűjteménye.

A Vilma királynő-út 10. szám alatt van a Ráth György múzeum. Jordaens, Tintoretto, Tizian, Rembrandt, Heem, Van Dyck, Ruysdael, Brouwer, stb. képeivel, antik bronzokkal, régi porcellánokkal, szőnyegekkel és bútorokkal.

Az Üllői-úton hatalmas magyar stílusban épült palotában van az Iparművészeti Múzeum, amely, azonkívül, hogy csodálatos flamand és francia gobelineket, csipkéket, régi bútorokat, antik vázákat őriz, bemutatja minden korszak magyar iparművészetét, a herendi porcelángyártás legszebb példányait, a holicsei fájanszokat, a magyar kisipar remekeit. Ez az arisztokratikus ország a kisipari remekelés házája volt mindig, azért van az, hogy a világ legelőkelőbb szabói magyar szabászokkal, a szücssei magyar szücslegényekkel, ékszerészei magyar ötvösökkel és bútor-gyárosai magyar műasztalosokkal és faszobrászokkal dolgoznak...

Ma már olyan szegény ez a rokontalan és sorsüldözött ország, hogy idegen nemzetek iparának nevelő remeklő kézműveseit...

Még fel tudnék sorolni neked Kedves Idegen, néhány ilyen «szegény múzeumot». De nem teszem. Ha múzeumok érdekelnek, valamennyit könnyen megtalálod s úgy körülvezetnek bennük a tudós örök, mint ispánjaid a saját birtokodon...

A magyar, aki ezer éven át mindig létéért kellett hogy küzdjön, itt

MEINL TEA

RIPPÉL KÁROLY
 90-ik KARÁCSONYI VÁSÁR
 BUDAPEST
 V., Deák Ferenc-utca 12. szám
 Játékereskedésben

TOMBÜRESZ
 FA-FARAGÁSZAI
 FALEMEZÉK, BARSONY-ÉS FABEGGETÉSI SZERSZÁMOK ES ANYAGOK RAKTÁRA
 FISCHER LASZLÓ, BUDAPEST
 IV. KAMMERMAYER KÁROLY-UTCA 3.
 Ingyen árjegyzék.

Back és Gerő
 melyen készültött árban
 Szönyegek
 Butorszövegek
 Padló-fizék
 Kárpitos-kellek

IV. HADÓ-UTCA 12-14 TELERFON 75-12

multba merülnek... míg a szálló
 nagy terraszának fénykörébe nem
 kerül... Mert a sziget nagy hotel-
 zsiget csöndes...
 A zárdaromok mellett van egy
 szép kis görkös kaporna, amelyet
 a XIII. század nagy magyar királyá-
 nak Margit leánya, akit szentté
 avattak... Az ő szigete ez... Le-
 gendás alakja mintha most is itt
 járkalna holdvilágos éjszakákban az
 árnyas fák alatt, a harmatos gye-
 pen... Elhagodottan és ábrándozva
 sétál itt a szigeten a nagyvárosi a
 ember, gondolatai önkénytelenül a
 szigeten sétál a költő, az írő, a mű-
 ves... Sokkal inkább valami szép
 elképzelésképpen, úgy hat a lélekre,
 mint valóság...
 A világ egyik legszebb pontja...
 A nagy város ölében fekszik, de
 ősi, százados fák lombjait ta-
 karják... A modern élet és a ter-
 meszet harmonájának remeke. Van
 rajta sporttelep, csónakház, két
 pompás szálloda, vendéglő, kávé-
 ház, színpad, strandfürdő (igazi
 nagyvilági tengeri fürdő képe tá-
 rui szemed elé), gyönyörű róza-
 kert, virágtelep — és lovasut-
 az amerikaias Budapestben, ahol
 Európa első földalatti villamos vas-

NEMES GYULA
 nagy választékban, legújutányosabban
 Budapest, Baross-utca 9
 Calvin-ter mellett.

SCHADER ANIÁL
 KÖZMETIKAI INTÉZET
 BUDAPEST, IV. VÁCI-Ú. 9. FELEM.
 (Corso-mozi ház)
 Készítményei:
 Epegyógyzappan és
 Sulfalek kiprobált biztos
 szesz zstros, patanásos arc-
 nak. **Pigment kenőcs**
 széplő és máfoli ellen. Vég-
 leges szőrtirtás jőköléssal.
 Manikűr
 Pedikűr
 Hajfestés

EZÜST EVŐKÉSZLETEK
 specialis hízlete
 Szigeti Győző
 Budapest, IV., Múzeum-körút 17.

DÍÓSY JÁNOS
 FÉM-ÉS VASÁRU-KERESKEDÉS
 BUDAPEST
 VII. KER. RÁKOCZI-UTCA SZÁM.

Petroleum-tűzjelésű
 önműködő
 gázjelésű tűzhely
 legelőcsőb, legkiszabó
 tűfelés, sok pénz, időt,
 munkát takarít meg.
 Fűtővezető kéménye és
 gőszervekbe nincsen.
 Bökér Pál okleveles gépészmérnök Rt.
 Budapest, Eszkt-út 5. (Klotild-palota).

Hajszálakal
 hőlgyek arcától, karjától végleg kirtja tele-
 lösséget POLIAR SÁROLYA kozmetikai
 Intézet, Andrássy-út 38. MIHÁLYI hál-
 távolított széküldése tisztással. (Szese
 szépségápolás kiegészítés, Archimédesz).

Aranyzóke lesz,
 SZÉPSÉGÁPOLÁS
 ha az Eisner-féle Eau Raldense-t használja
 (20.000 K). Barma vagy fekete haját nyer az
 Eisner-féle dióikonatol (20.000 K). **EISNER**,
 drogeria, főh. kam. szállító, Andrássy-út 37.

BIEDERMEIER
 és minden **BÚTOROK**
 facsillárok és függönyök
 kárpitos-
 állandó
 kiállítás
NAGY JÁNOS
 mesterrel
 IV., CURKOR-UTCA 5. (Ferenclék-tere
 közelében). * Telefon: József 153 - 87

PORTAJ
 ÜZLETBERENDEZÉS
FÜREDI B. ÉS TÁRSA
 TELEFON: JÓZSEF 14-10

A «Duna gyöngye» a Szent Mar-
 git sziget, Buda és Pest között, a
 Margit-híd felett (amelynek egyik
 ága vezet red) fekszik ez a parad-
 szomi liget, — amelyt minden
 szerelmes ismer s amelyen oly
 szivesen sétál a költő, az írő, a mű-
 ves... Sokkal inkább valami szép
 elképzelésképpen, úgy hat a lélekre,
 mint valóság...
 A világ egyik legszebb pontja...
 A nagy város ölében fekszik, de
 ősi, százados fák lombjait ta-
 karják... A modern élet és a ter-
 meszet harmonájának remeke. Van
 rajta sporttelep, csónakház, két
 pompás szálloda, vendéglő, kávé-
 ház, színpad, strandfürdő (igazi
 nagyvilági tengeri fürdő képe tá-
 rui szemed elé), gyönyörű róza-
 kert, virágtelep — és lovasut-
 az amerikaias Budapestben, ahol
 Európa első földalatti villamos vas-